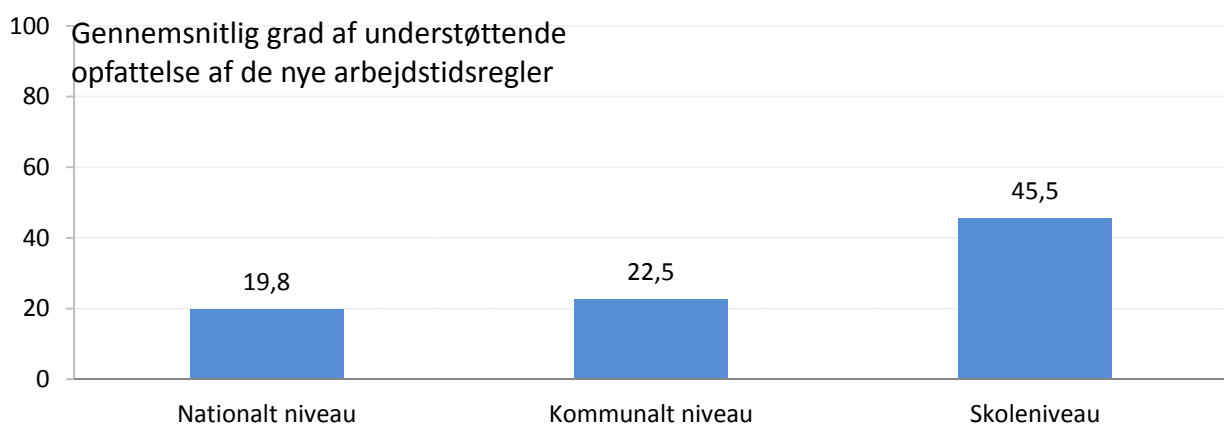

Lærerne er stadig motiverede, og skolelederne kan gøre reglerne mere understøttende

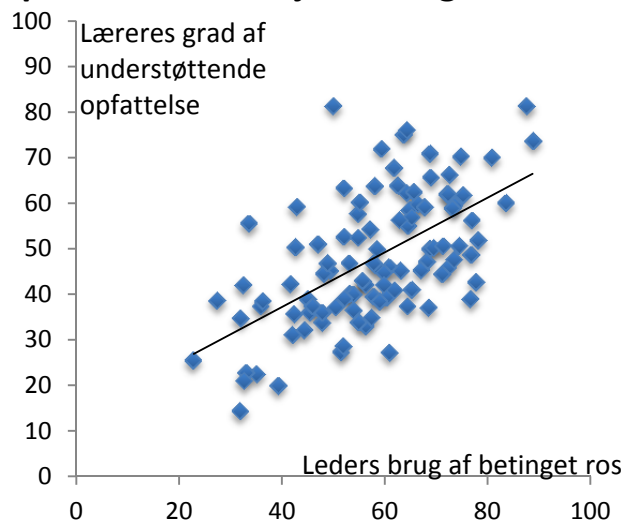
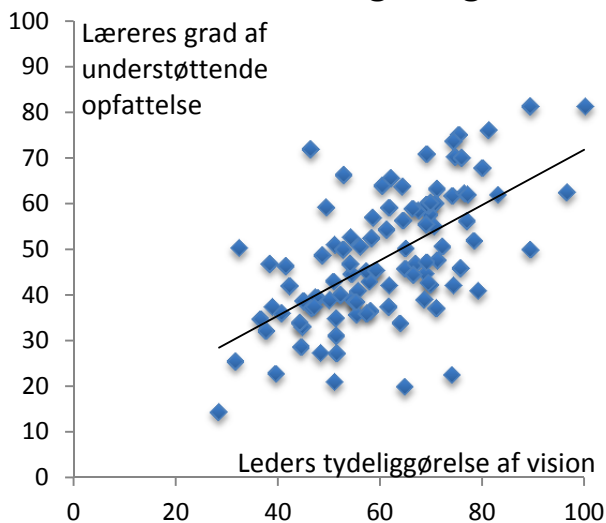
Forløbet omkring arbejdstidsreglerne på folkeskoleområdet var præget af konflikt. Nu er folkeskolereformen og de nye arbejdstidsregler trådt i kraft, og det er ved at blive hverdag på skolerne. Selv på dette tidlige tidspunkt er det relevant at spørge, om lærerne stadig er motiverede for at løse opgaven, eller om styringen har været så kontrollerende, at lærernes motivation til at løfte opgaven er helt nede i kulkælderens? Og hvordan håndterer skolelederne den nye situation rent ledelsesmæssigt? To spørgeskemaundersøgelser fra hhv. foråret 2011 og sensommeren 2014 giver et bud på sammenhængene mellem lærernes opfattelse af arbejdstidsaftalen, lederens implementering af aftalen og lærernes motivation.

I undersøgelsen spørger vi bl.a. lærerne om deres opfattelse af arbejdstidsreglerne på tre niveauer: Nationalt, kommunalt og på deres egen skole. Reglerne er nationale, men både kommuner og skoleledere har implementeret reglerne forskelligt, og reglerne kan derfor på alle tre niveauer opfattes som enten kontrollerende eller understøttende. Vores undersøgelse viser, at lærerne ser arbejdstidsreglerne som kontrollerende på nationalt og kommunalt niveau, mens de til gengæld opfatter deres skoleleders implementering af reglerne som mere understøttende. Figuren nedenfor viser, hvor understøttende lærerne i gennemsnit opfatter arbejdstidsreglerne på de tre niveauer (på en skala fra 0 til 100, hvor 100 er maksimalt understøttende). Det fremgår tydeligt, at mange skoleledere har formået at implementere arbejdstidsreglerne, så lærerne opfatter implementeringen som mere understøttende, end det er tilfældet på de andre niveauer.

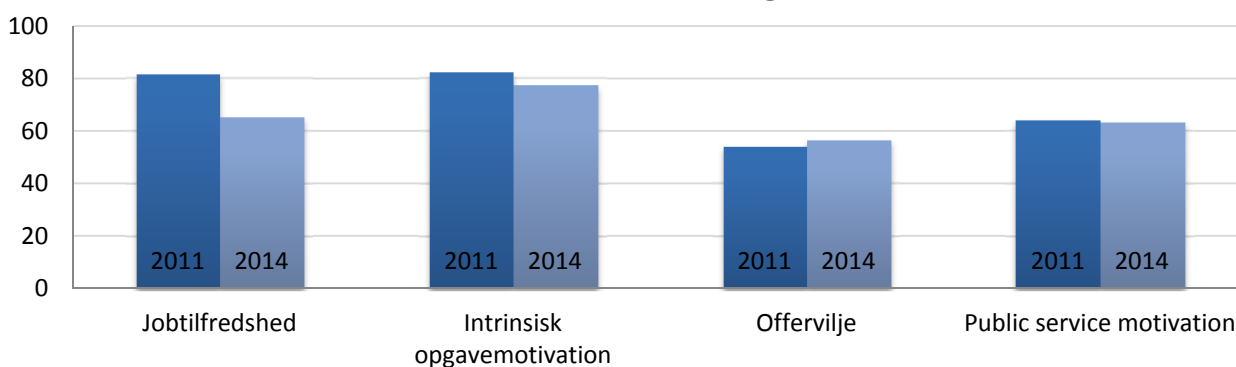
At reglerne opfattes som mere understøttende på de enkelte skoler, skyldes bl.a. skoleledernes aktive indsats for at skabe mening i en hverdag med de nye regler. Vores analyser viser, at det især er skoleledere, der er gode til at kommunikere en klar vision for skolen, og som er gode til at rose lærerne for gode resultater og god indsats, der har lærere, der opfatter arbejdstidsreglernes implementering som understøttende frem for kontrollerende.

Skoleledelsesstrategier og lærernes opfattelse af arbejdstidsreglerne

Hvordan ser det så ud med lærernes motivation? Har den lidt under, hvad de opfatter som kontrollerende styring på nationalt og kommunalt niveau, eller har lærerne fastholdt deres motivation? Figuren nedenfor sammenligner lærernes svar i 2011 og 2014. Det største fald ses på lærernes jobtilfredshed, hvorimod lærerne stadig er optagede af at levere et samfundsmæssigt bidrag (*public service motivation*). Lærernes vilje til at levere gode offentlige ydelser trods omkostningerne for dem selv (*offervilje*) er steget en smule i perioden, mens glæden ved selve arbejdsopgaverne (*intrinsisk opgavemotivation*) er reduceret lidt.

Lærernes motivation i 2011 og 2014

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen er en del af forskningsprojektet "Ledelsesadfærd og performance" (LEAP), der er finansieret af Det Frie Forskningsråd, og som gennemføres i perioden 2014-2017. Flere detaljer findes i baggrundsnotatet, der ligger på www.leap-projekt.dk. Bag denne del af undersøgelsen står professor Lotte Bøgh Andersen, stud. scient.pol. Stefan Boye og lærer, cand.pæd.soc. Ronni Laursen. Datamaterialet er spørgeskemabesvarelser fra hhv. 3434 og 1922 folkeskolelærere i foråret 2011 og 25. august til 16. september 2014.